
Fin jubileumsbok om Rønvik

BØKER AV, OM OG FOR LEGER

Rønvik sindssygeasyl i Bodø ble åpnet i 1902, som det sjette asyl i landet. Dette var i asylenes glansperiode. I løpet av de neste 25 årene ble det åpnet ytterligere 11 asyler i Norge. Behovet var stort. Da arbeidet med å oppføre et eget asyl i Nord-Norge tok til i 1895, hadde Rotvoll asyl ved Trondheim vært det eneste asyl for det nordenfjeldske siden åpningen i 1872. Ikke helt overraskende var det strid om lokaliseringen. Medisinaldirektør Holmboe gikk inn for Bodø, mens Stortingets medisinalkomité mente Harstad var best egnet. Til slutt var det fagekspertisen som vant frem, skriver historikeren Svein Fygle i boken som er utgitt til 100-årsjubileet. Asylets historie presenteres i åtte kapitler i kronologisk rekkefølge. Det er også korte kapitler om psykiatriens historie og refleksjoner om veien videre etter at staten igjen tok over driften i jubileumsåret.

Boken er lekkert utstyrt. Innbinding og papirkvalitet er utmerket. Noteapparat og litteraturliste er på plass. Imidlertid er det ille at en praktbok som dette ikke har et stikkordsregister. Illustrasjonene er tallrike. Svært mange av bildene er fra sykehusets egen bildesamling. Desto mer frustrerende er det at altfor mange av bildetekstene er intetsigende eller nærmest fraværende. Sant nok kan bilder si mer enn tusen ord, men vi trenger også de tusen ordene. I en samling av gruppebilder bakerst i boken blir det også påfallende at dagens ansatte presenteres over 14 sider, mens det kun er ett gruppebilde fra tidligere tider, et bilde av «Læge og pleiepersonalet» i 1916.

Leo Eitinger (1912 – 96) kom som tsjekkisk flyktning til Norge i november 1939. I statsråd 5. april 1940, det siste før invasjonen, ble han utnevnt til assistentlege ved Rønvik. Krigsutbruddet hindret ham i å reise, og da krigen i Sør-Norge var over, ringte han til generalsekretær Berner i Legeforeningen. – Hvor er De hen, spurte Berner. – Vi er havnet på Vestlandet, i nærheten av Molde. – Men hvorfor er ikke De i Bodø, De har jo nettopp fått en stilling der? – Jamen, det har jo vært krig! – Men den har da ikke De noe med! De har jobb i Bodø, se til å komme Dem dit! Denne historien og Eitingers opplevelser fra Rønvik er gjengitt i boken *Lege for livet* (1). Det er synd at den ikke er med i referanselisten i jubileumsboken.

ErlendHem

LITTERATUR

1. Skjæraasen M. Lege for livet: en bok om Leo Eitinger - medmennesket. Oslo: Cappelen, 1988.
-

Publisert: 10. desember 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. februar 2026.